

Rapport från Valnämnden: antal godkända påskrifter i folkinitiativ

Sammanfattning

Om ett folkinitiativ stöds av minst tio procent av de röstberättigade kommunmedlemmarna, vilka skriftligen lämnat in sina namnunderskrifter, väcks en fråga om folkomröstning i fullmäktige. Fullmäktige beslutade den 12 februari att anta ett reglemente till valnämnden om godkännande av påskrifter i folkinitiativ.

Den 25 februari räknades påskrifterna av valnämnden. Antalet påskrifter som lämnades in var 1843, utav dessa underkändes 191. Antalet godkända påskrifter i folkinitiativet är 1652, vilket motsvarar mer än tio procent av de röstberättigade.

Bakgrund

Möjligheten att initiera en rådgivande folkomröstning i en kommun har funnits sedan 1995 i Sverige. Bestämmelserna avseende detta finns i kommunallagen 8 kap 2 § och 5 kap. 37 §. Syftet är att öka medborgarnas inflytande över det lokala beslutsfattandet. En folkomröstning i Knivsta kommun (Uppsala kommun) 1999 blev grunden för att Knivsta skulle bli en egen kommun.

Den 6 november 2019 lämnades namnunderskrifter i "Folkinitiativ om byggnation av 15000 bostäder i Knivsta och Alsike till kommunfullmäktige" in till kommunen. Initiativet önskar att kommunen ska hålla en folkomröstning huruvida kommunen "ska begära en omförhandling av 4-spårsavtalet med avsikt att väsentligt minska antalet bostäder som avtalet föreskriver". Folkinitiativet anmäldes till kommunfullmäktige den 20 november 2019, men återremitterades för ytterligare beredning. Den 12 februari 2020 godkände kommunfullmäktige reglemente till Valnämnden om godkännande av påskrifter i folkinitiativ.

Krav på påskrifter

Kommunallagen 8 kap 2 § 1 st. anger att ett folkinitiativ ska vara skriftligt, ange den aktuella frågan samt initiativtagarnas egenhändiga namnteckningar, uppgifter om när namnteckningen gjorts, namnförtydligande, personnummer samt uppgift om adresser.

Enligt 10 § i Reglemente till valnämnden om godkännande av påskrifter i folkinitiativ slås fast att påskrifter inte ska godkännas om:

1. Personen saknas i kontrollistan
2. Dubblettpåskrift
3. Påskrift där någon av följande uppgifter saknas:
 - a. Personnummer
 - b. Egenhändig underskrift
 - c. Namnförtydligande
 - d. Adress
4. När (datum) underskriften gjordes inte framgår
5. Underskrifter på blankett eller lista som saknar omröstningsfråga
6. Underskrifter som är äldre än sex månader, räknat från inlämningsdagen
7. Strukna påskrifter, eller på annat sätt återtagna påskrifter

Metod

Antal röstberättigade i kommunen hämtades från Statistiska Centralbyråns (SCB) register över totalbefolkningen 2019. SCB tar fram siffror ur befolkningsregistret en gång per månad, per den sista dagen i månaden. Siffrorna i befolkningsregistret har jämförts med uppgifter ur invånarregistret (KIR) som varje tisdag uppdateras från Skatteverkets folkbokföring. Personer som är över 18 år är röstberättigade i en kommunal folkomröstning. Enligt 5 § Reglemente till valnämnden om godkännande av påskrifter i folkinitiativ ska underskrifterna för de som var 18 år senast på dagen när påskrifterna lämnades till kommunen räknas. Folkinitiativet lämnades in den 6 november 2019. Utdrag från KIR visar att det fanns 13475 personer i kommuninvånarregistret som var över 18 år den 6 november 2019. Skillnaden mellan personerna i kontrollistan och de röstberättigade den 31 oktober 2019 utgörs främst av folkbokförda utlänningar som varken är medborgare i EU, Island eller Norge och sinte varit folkbokförda i Sverige tre år i följd. För att folkinitiativet ska godkännas krävs fler än 1325 godkända namnunderskrifter. Förvaltningen har inför valnämndens räkning utfört en första granskning och kontroll. Vid valnämndens sammanträde den 25 februari kontrollerades påskrifterna av valnämnden i enlighet med reglementet. Resultatet redovisas nedan.

Resultat

Nedan följer resultatet av valnämndens granskning av folkinitiativets påskrifter. För att folkinitiativet ska leva upp till bestämmelserna i kommunallagen (2017:752) 8 kap. 2 § behöver initiativet samlat in minst 1325 namnunderskrifter.

Resultatet av valnämndens granskning av påskrifterna den 25 februari 2020

Antal inlämnade påskrifter:	1843
Antal granskade påskrifter:	1843
Antal godkända påskrifter:	1652
Antal underkända påskrifter:	191

Detaljerad redovisning av ej godkända röster

Antal personer som saknats i kontrollista:	58
Antal dubbelpåskrifter:	66
Fel i personnummer:	59
Anmärkning underskrift:	6
Anmärkning namnförtydligande	1
Anmärkning adress	0
Datum för påskrift saknas	0
Omröstningsfråga saknas på blanketten	0

Underskrift äldre än 6 månader före inlämningsdatum:	0
Övriga underkända påskrifter	1
Summa	191

Kontrollsiffror

Antal röstberättigade i kommunen den 31 oktober 2019:	13 248
Total folkmängd i kommunen den 31 oktober 2019	18 858